

Egész évre	— — 1150
Félévre	— — 600
Negyedévre	— — 320
Egy hónapra	— — 110

Egy hónapra	Ck 40—
Egyes szám	— — 3—

UJ KELET

POLITIKAI NAPILAP

Redakció: Róbert Budapest

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:

Kolozsvár, St. Baroc utca (Brassai-utca) 10.

Telefon:

Szerk. és kiadóhivatal 9-77

N. Sz. — — — 2-26

Egyes szám ára pályázatokon és vidéken 5 lej, keresetben is 5 lej

1927 október 24 Hétfő

Cluj-Kolozsvár * X évfolyam * 236 szám

5688 Tisri 28

Mégis eljászottak a Nagyasszonyt...

A forró és lázas színházi esték pesti krónikása ezuttal így kell kezdje a premierről való beszámolóját: a nézőtérben frakkok feketéltek, fehér ingmellek és női toilették vakítottak a bűzbombák és záptojások gőzében, mialatt kint vagy háromszáz sühanc szoros gyűrűt font a színház körül és Mussolinit éltette.

Ez a haetéri színházi jelentés Szomorj Dezsőnek a Nemzeti Színházban premier számba menő reprimt megért „Nagyasszony” drámájának bemutatásáról szól. A Nemzeti Színház, tradíciójához híven keresve keresi a magyar millióban játszódó történelmi tragédiákat és mert az új író-generáció nem igen excellál ebben a műfajban, az egy fokkal idősebb generációhoz nyúl. Így jutott eszébe Hevesi Sándornak, hogy a magyar nemzet állami színpadján újra bemutassa Szomorj Dezsőnek „Nagyasszony”-át, amely már 17 évvel ezelőtt óriási sikert aratott ugyancsak a Nemzeti Színház színpadán.

Tizenhét évvel ezelőtt siker és lelkesedés, tizenhét év után „abcug Hevesi Sándor” és „le Szomorjval”, bűzbomba, záptojás, rendőri karhatalom, tüntető tömeg, társadalmi presszió. Vajjon mi változott meg ezalatt a 17 év alatt? Szomorj Dezső, akinek személye robbantotta ki a tüntetés mindezen fajtáját, bizonyára nem. Szomorj már akkor is zsidó volt, sőt már akkor is nyugalmazott és megkegyelmezett katonaszökevény, mert ezt a bűnét, amit most a világleke tizedik évében szemére lobbantanak, több mint harminc évvel ezelőtt követte el.

Szomorj, mint annyi más nagytehetség, elfelejtett annak idején leérettségizni és egy könnyelmű elhatározással Párisba szökött az elől, hogy három évig egye a császár kenyerét. Az, akinek ezért a gesztusért a legjobban illelt volna haragudnia, a legfőbb hadur, az öreg császár kegyelmes szívével megbocsátotta a katonaszökevény irónak és császári pátenssal amnesztiát küldött utána Párisba, amikor a francia fővárosban Szomorj francia nyelven megjelent novelláskötete a francia literatúrának is nagy feltűnést keltett.

És az ominózus tizenhét év előtt már meg volt Szomorjnak az a fogyatéksága is, amiért ugyancsak a tegnapi bemutató apropójából találták bűnösnek, hogy egészen fiatal korában, mert nem akart éhen meghalni, egy pornografikus regényt is irt.

Egyszóval Szomorj valóban nem változott meg az eltelt tizenhét év alatt. Sőt, három „föbünét”, amelyet a csodálatraméltóan puritán ébredőtársadalom szemére lobbant, valahogy expiálta is. Legszörnyűbb bűnét, hogy zsidó léte tére tehetséges író mert lenni, azzal expiálta, hogy a magyar literatúrának segített a határon túl is nevet szerezni, az egykori katonaszökevény megírta Harry Rousel Dorsan haditudósításait és a hajdani pornografikus könyv szerzőjének tollából a legbrilliansabb magyar novellák születtek meg.

És ha most tizenhét év múlva az ébredőknek nem kell a „Nagyasszony” a Nemzeti Színházban, akkor nem Szomorj és nem a „Nagyasszony” változott meg, hanem az, amit hírlapi frázissal „idők szelének” szoktak nevezni. De a tegnapi Szomorj-bemutató nemcsak ennek a változásnak a szimbóluma, hanem a kurzus végső lehanyatlásának beszédes dokumentuma is. Nem a tegnapi esti tüntetés volt a jellemző, nem az, hogy az ébredők heteken keresztül pergőtűzet intéztek Hevesi Sándor és Klebelsberg kultuszminiszter ellen, még az sem, hogy a kultuszminiszter dodonai-hangu nyilat-

kozatban tért ki a nyílt és őszinte válasz elől, hanem az, hogy Hevesi Sándor mégis megtartotta az előadást, a színészek mégis végigjátszották szerepüket és a tüntetők levert koponyák és összezuzott ablakok helyett csak enyhe szagot hagytak maguk után.

Es az a jellemző, hogy az egyetemi ifjúság nem vállalkozott a tüntetők ominózus szerepére, a fajvédő vezérek sváb legényekhez és külteiki foglalkozásnélküliekhez folyamodtak, hogy azzal

a vegyes társasággal védjék meg a Nemzeti Színház fajtisztaságát. Héjjasnak, a jobbsorsra méltó sváb legényekkel való attakja nem sikerült, bent a nézőtérben ugyanugy tapsra verődtek a tenyerek, mint tizenhét évvel ezelőtt, jelétül annak, hogy Budapest megunta fajvédelmének ezt a fajtáját és a színházakból és iskolákból lassan-lassan kivonul az uccai politika, hogy újra helyet csináljon a tudománynak és művészetnek. (j. f.)

A macedón komité meg akarta gyilkolni Sándor jugoszláv királyt

A bolgár komitácsi-bandák a jugoszláv-bolgár határon védelmi állásokat építettek

Belgrad, október 22. Angol lapok tudósítói Párisból azt a jelentést küldték lapjaiknak, hogy Quai d'Orsay (francia külügyminisztérium) értesülése szerint a macedón komité tervet dolgozott ki Sándor jugoszláv király meggyilkolására. A hírrel kapcsolatban Belgradban óriási izgalom keletkezett, mire a lapok, nyilván hivatalos információk alapján, megerősítik, hogy Jugoszláviában tudomással bírnak a tervezett merényletről, sőt arról is tudnak, hogy a macedón komité nemcsak Sándor király meggyilkolásának tervével foglalkozott, hanem arra

is készül, hogy a párisi, berlini és athéni jugoszláv követeket is meggyilkoltatja.

A „Vreme” szerint a bolgár komitácsi bandák az utóbbi napokban a jugoszláv-bolgár határon valóságos védelmi állásokat építettek ki. Hír szerint ebben a munkájukban a határmenti bolgárság teljes erejével támogatja őket. Legújabb jelentések szerint Albániában újra lábra kapott a komitácsi mozgalom és a bandák szervezése nagyban folyik. A bandák célja az, hogy a jugoszláv-albán határvidék biztonságát állandóan veszélyeztessék.

Kolozsvár rendőrprefektusa személyesen vezeti a piaci razziákat

Statescu prefektus nyilatkozik programjáról

(Cluj-Kolozsvár, október 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) Két hete annak, hogy Statescu csendőralezredes elfoglalta Kolozsvár rendőrprefektusi székét. Ez alatt a két hét alatt katonásan szigorú serégszámlet tartott a kolozsvári rendőrség tisztikara és legénysége fölött, változtatásokat eszközölt és fegyelmi intézkedéseket foganatosított. Történt azonban még valami is ez alatt a két hét alatt: az utlevelek kiállításának tempója váratlanul meglassult, a prefektus előszobájában felszaporodtak az utlevél-kérvényező, akik valósággal tanyát ütöttek a rendőrségen.

Ma délelőtt folyamán felkerestük Kolozsvár új rendőrprefektusát, hogy kérdést intézzünk hozzá az utlevelek késedelmes kiállításának ügyében. Statescu alezredes, akinek hérléphetetlen szigoráról már valóságos legendákat beszélnek a rendőrségen, lekötelező előzékenységgel válaszolt kérdésünkre:

Uj utlevél-rezsim a rendőrségen

— Mindenekelőtt hangsúlyozni kívánom, hogy az utlevelek kiadásánál ép úgy, mint minden más tevékenységemmel, egyetlen szempont vezérel: a törvény paragrafusainak maradék nélküli érvényesítése. Ezeket a paragrafusokat fajra, felekezetre, vagy nemzetiségre való tekintet nélkül mindenkire alkalmazom. Az utlevelek kiadása az első két hétben csak azért késleltetett, mert időbe telt az, míg megismertem új posztomnak különböző ágazatait. Kérem is Önöket, közöljék a város lakosságával, hogy a jövő héttől kezdődően mindennap tíztől-tizenkettőig állók rendelkezésére mindazoknak, akik utlevélért folyamodnak a kolozsvári rendőrprefektúrához. Magam vizsgálatom át személyesen a benyújtott aktákat és szigorúan örködöm afölött, hogy a törvény előírásai betartassanak.

— A kiállított utleveleket minden szerdán és szombaton kilenc és tíz óra között vehetik át a kérvényező, de ha valakinek indokoltan sürgős szüksége van utlevélre, úgy készséggel állók mindenkor rendelkezésére.

Ezután működési programját ismertette előtünk Statescu alezredes.

— Máris megkezdtem a piacok szigorú és lelkiismeretes ellenőrzését, hogy a spekulációt megakadályozzam. Ma reggel hét órakor magam mentem ki a vasútállomásra, hogy a környékbeli falvakból érkező tejszállítmányokat felülvizsgáljam. Magam is családapa vagyok és tudom, hogy mit jelent az, ha vízzel erőtlentett, vagy pláne esetleg mérgező hatású anyagokkal kevert tej kerül egy család asztalára.

„Figyelmeztetek mindenkit...”

— Mintegy száz liter vizezett tejet koboztam el az árusoktól és körülbelül ugyanannyit vettem el azoktól, akik nem rendelkeztek az előirt igazolványokkal. Ezt a tejet a kolozsvári árvaotthonnak utaltattam át. Szankciókat még nem alkalmaztam, de figyelmeztettem az összes tejárusítókat, hogy ha a jövőben szabálytalanságok találnak előfordulni, úgy kiméletlen szigorral alkalmazom a szankciókat. Ugyanigy nem büntettem még meg azokat a kolozsvári kereskedőket és iparosokat sem, akik nem respektálják a hétórai záróra, vagy a vasárnapi munkaszünet diszpozícióit. Figyelmeztettem őket kötelességükre és ha nem teljesítik, úgy következenek a büntetések, amelyeket a katona szigorával fogok alkalmazni.

Az utolsó szavaknál Statescu alezredes fel-emeli hangját és így mondja azt „a katona szigorával”, a disciplinát követelő katona ellentmondást nem tűrő hangján. Előbb azonban mindenkit figyelmeztet kötelességére az új prefektus és a sajtó útján kéri Kolozsvár lakosságának bizalmát és támogatását.

— A közép-németországi szénbányák munkaadói ellenszegülnek a döntőbíróági ítéletnek. Halléból jelentik: A közép-németországi barnaszénbányák munkaadói szövetsége elvetette a reá nézve kedvezőtlen döntőbíróági ítéletét. A sztrájkoló munkások az új helyzet kapcsolatban ma hoznak döntést.

október 22.

enetek

gazdasági viszo-
bb országában
ézményét. Ezen
rozza el, hogy
Oroszország ré-
00 millió schil-
háboru után ve-
amely 26 millió
teléseit garan-
s inkább olyan
ahol a fizetési
szország is meg-
az exportőr
a többi az ál-
árú hitel for-
sítás, amelyet
Magyarország
eredményeket
djával Német-
biztosító intéze-
xportálni akar,
tsághoz, hogy
mely a szállít-
zi ki. Ezideig
ek el Német-
tétkben. Azon
sított árut el-

gét, amelyhez
kinevezési ok-
razolványát és
illetékes had-
emélyesen VI.
irectiunea J.
nagyakorlatra

eltár és fő-
leti könyvek
ig arra, hogy
a lép életbe.
lkezések sze-
számítva az
belyegeztetni.
zúk, akik azt
iknek a szülei
plomban tar-
tt, ahol zsi-

bővebb fel-
a adhat Ön-
adásával nem

gy tudjuk,
apján törté-
tek egy órá-
a. Az ünne-
érium esetről
tani.

Romániában
bi ilyen in-

si ügyekben
an nehéz és
ol. Minden-
agyobb esé-
ert van ki-
essék a bu-
b felvilágo-

lyaválatszás

2. A tai
különböző-
Ha vannak
okat, de az

n kérdése-
enrik orvos,

ethelyisége

m vezetni.

a háboru-
i fog tör-

sáról most

értékpapi

ban meg-

vannak bir-

etben

A frakkos Hamlet

A kolozsvári Magyar Színház érdekes előadásra készül: feleleveníti Shakespeare Hamletjét, még pedig az erdélyi és a magyar nyelvű közönség előtt eddigelő szokatlan keretben. Hamlet nem lovagi jelmezt fog ágálni a színen, hanem modern polgári öltözetben s a keretek is a megszokott polgári keretek lesznek, amelyek között élete drámája leperog.

Rendezői szempontból forradalmiak látszik ez az új beállítás, amellyel a berlini Jessner főrendező már nagy sikereket ért el a német nemzeti színház közönsége előtt. Vizsgáljuk meg, vajjon lényegileg épolyan forradalmi ez az új drámai köntös?

Hamlet tragédiája abban csúcsosodik ki, hogy intellektuális, elfinomult lényével nem tud dülőre jutni: vajjon szabad-e megbosszulnia apja meggyilkolását, akit anyja tétet el láb alól, vajjon szabad-e megölnie anyját, aki világra szülte őt s így élete létrejöttének épügy részese, mint apja.

A kor, amelyben a shakespearei Hamlet tragédiája leperog, ugynevezett lovagi korszak, melyben a szenvedélyek szabadon csaponganak s az ölés nem jelent sem társadalmi, sem kriminológiai szempontból, kiváltképpen egy királyfira nézve tulságos veszedelmet, melyért föltétlenül felelnie kell. A királyi udvarokban szinte természetesség-számba ment abban az időben a méreggel való ölés s ha Hamlet mégis lelkiismereti kérdést csinál a maga ölési szándékából: ez már a modern ember idegéletének reflexe lelkiületében, a lelkiismeret emberé, aki önmaga felett ítélkezik, nem pedig a földi igazságszolgáltatástól várja a felmentést, vagy az elítélést.

Hamlet, helyesebben Shakespeare ebből a szempontból nézve tehát, már nem a reneszánsz embere, nem Benvenuto Cellini-féle alak, aki tulbuzgó életenergiáit éli ki a bűnben, hanem az az intellektuális, betegesen idegélettel élő kultúremberi individuuum, amelynek kialakulása a polgári rend megszilárdulásával veszi kezdetét, a modern büntetőködök jogerőre emelkedésével.

A középkor, a lovagi kor, minden vallási drillje mellett is, nem becsüli, nem értékeli tulmagasan az emberi életet: az ököljog alapján áll. A francia forradalom győzelmével, helyesebben a rousseaui és voltairei gondolatokörön épült polgári törvénykönyv beiktatásával változik meg ez a szellem s mintegy az előbbinek reakciójaként, szentesítést nyer az emberi élet szentségének hitvallása.

Hamlet ennek a polgári, helyesebben individuális felfogásnak hírnöke, a morális öntudat képviselője, aki a maga korában még kivételességszámba megy, tehát tragikai elképzelések és konfliktusok hősvé magasztosul, hogy későbbi századokban már megszokott típusú egyszerűsödjön.

És valóban: Hamlet, a tépelődő dán királyfi, annak az analitikai szellemnek első irodalmi kinyilatkoztatója, mely betetőzését a raszkolnyikovi lélekboncolgatásban, a tudomány terén pedig a pszichanalízisben éri el.

Eltekintve egy-két aberrált típustól, mint Hermann és Denke, akik ösemeri pszichózis üzőtjei voltak, a polgári társadalom gyilkosai, legalább is a kulturáltabb rétegből valók, nem a vidám, nyugodt, fölünyes gyilkosok sorába tartoznak többé s ha eleinte védekeznek is, hogy életüket megmentésük, később összetörnek s mint Raszkolnyikov: a bűnhődésben lelki megnyugvást találják meg.

A bűn fogalma, lényege, a bűnhődés célja és mikéntje a modern kriminológiában egészen más beállítású, mint volt a virágzó vallási kulturák idején. A modern jogbölcselek szerint a bűn legtöbbször szerecséltenség, még gyakrabban az idegek aberrált játékának eredménye. Inkább sajnálatra méltó, tragikus, mint elképesztő és borzalmat igénylő.

Hamlet, a dán királyfi, a későbbi típusú alakuló idegember drámai hőse, aki teljes tudatával és még kegyetlenebb tudatalattiságával készíti elő a saját erkölcsi és fizikai összeomlását. Akár egy Bourget, vagy Dosztojevszkij-regényhős is lehetne belőle, ha alakjától eltologatjuk a korszerű kulisszákat: a lovagi miliőt, a középkori királyi udvar atmoszféráját.

Ezért és csakis ezért érdekes és értékes a kísérlet, mely Hamletet polgári ruhában, modern miliőben állítja a színpadra, hogy ott egyéni, kissé különös, de belső lelki problémáiban és vergődéseiben nagyon is aktuális tragédiáját végigjátszassa vele.

OVAKODJATOK
A HIDEG, A NEDVESSÉG ÉS POR
VESZEDELMEITŐL
VEDJETEK
TORKOTOKAT, MELLETEKET ÉS A
TÜDÖKET A MEGHÜLÉS, TOROKFÁ-
JÁS, ASTMA, BRONSITA, INFLUENZA
ELLEN, A

VALDA PASTILLÁK

ÁLTAL, ELTÁVOLITJA ÉS LEGYŐZI A
LÉGZŐ SZERVEK ELLENI BETEGES MEGTAMADÁSOKAT

A DOBOZ FAC-SIMILJE

KAPHATÓ MINDEN
GYÓGYSZERTARBAN

Hamlet alakja és lelki vergődése ma már szinte triviális. Száz- és ezerszámra élnek a Hamletek a bankok, hivatalok, redakciók és előkelő szalotok légkörében s ha ezeknek a típus-Hamleteknek nincs is alkalmuk egy-egy tragédia végigszemlélésére és végigcselkésésére, bizonyos, hogy egy véletlen esetén épügy viselkednének, mint az eredeti

Hamlet. Hamlet frakkban: korszerű és éppen ezért nagyon is számíthat arra, hogy tetszésre talál a modern izlésű színházi közönség előtt, mely a maga életének és problémáinak hőst látja benne viszont, holott a lovagi miliő kissé eltávolította tőle ezt a nemes, sáppadt, tépelődő, dosztojevszkiji alakot.
Salamon László

Budapest legelőkelőbb színházi közönsége ünnepelte Szomory Dezsőt, míg az uccákon a csőcselék tüntetést ellene

Letartóztatták a büzbomáákat dobó hirlapírókat. A rendőrség nyolcvan tüntetőt előállított

(Budapest, október 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) Megírta az Uj Kelet, hogy Szomory Dezső „Nagyasszony” című történelmi drámájának műsorra tűzésével kapcsolatban tegnap este a budapesti fajvédők tüntetéssel fenyegettek, ha a darabot le nem veszik a budapesti Nemzeti Színház műsoráról. A tegnapi előadást így meglehetősen nagy izgalom előzte meg, mert a sajtó értesülései szerint komolyan lehetett tartani attól, hogy nagyarányú tüntetések lesznek, esetleg meg is akadályozzák a darab előadását.

A lapok híradása tényleg nem volt alaptalan, mert este hét óra tájban a Magyar Nemzeti Színház környékét 3-400 főnyi tömeg lepte el, amely állandóan Szomoryt és Hevesi Sándort abugolta. A rendőrkapitányság a tüntetés elfajulásának megakadályozására nagyszámú rendőrcsapatot vetett körül a színház környékét. Ennek ellenére hangos, fülsiketítő zsvajvas halatszott a színház körüli uccákon elhelyezkedett tömegekből, mire a lovasrendőr-csoportok megindultak és a tüntetőket visszazoritották a mellékutcákba.

A rendőrség a hangosabb tüntetők közül többet előállított.

Benn a színházban ezalatt a rendkívül előkelő, fényes közönség nagy ünnepelt rendezett Szomory Dezső és Hevesi Sándor mellett, amely ellentétes számba ment,

ugy, hogy az előadást lényegében teljesen zavartalanul tartották meg, sőt Szomory Dezső a felvonások végén vastapsot is kapott.

Benn a színházban mégsem folyt le teljesen incidens nélkül az előadás, mert a harmadik felvonás megkezdése előtt 200 gramos büzbomák repültek a nézőtérre, amelyek közül

az egyik a zenekarban, a másik a nézőtérre tört szét. A kellemetlen szag ellenére azonban az előadást továbbfolytatták és a rendőrség közegei a karzatra rohantak fel, ahol megállapították, hogy

a büzbombákat Zabka Kálmán hirlapíró dobta le, akit azonnal le is tartóztattak.

Az uccán tüntetők közül körülbelül nyolcvanot állítottak elő. Zabka Kálmán hirlapíró kivül egy Schreier nevű munkást is előállítottak, aki szintén büzbombát dobott a nézőtérre.

Az előadás után Szomory Dezső és Hevesi Sándor a rendőrség kordonjának védelme alatt távozott a színházból, mely alatt a tömeg: — Eljen Mussolini! és — Eljen a nemzeti eszme! — reikaltással tüntetett ellenük.

Megállapítást nyert, hogy az egyetemi ifjúság távolmaradt a tüntetéstől s a tüntetők leginkább a Budapest-környéki falvak legényeiből s a kültek csőcselékeiből rekrutálódtak.

Budapest, október 22. A Nemzeti Színházban okozott botrány miatt letartóztatott Zabka hirlapíró a rendőrségen kihallgatták. A hirlapíró nem tagadja, hogy a büzbombát ő dobta a nézőtérre, amelyért vállalja a felelősséget, de szereplésére vonatkozólag a további felvilágosítást megtagadja.

A rendőrség utólag megállapította, hogy a tüntetők 80 százaléka egyetemi hallgató volt. A Nemzeti Színházban ma este újra előadják a Nagyasszonyt, miért is a rendőrség, hogy az esetleges újabb botrányokat megakadályozza, készültségben maradt és széleskörű intézkedéseket fogantatosított.

Hirdessen az Uj Keletben

A7 „AMERICA”

Első Biztosító Társaság és Bank - Turda

bevezette a teljesen amerikai rendszerű élet- és állatbiztosításokat. Életbiztosítás csekély díj ellenében 85 érvig. Orvosi vizsgálat nélkül! Ügyes képviselők és ügynökök (hölgyek is) Erdély és Bánát összes városában és községeiben kerestettek — Felvilágosítás: Turda, Póter 29. sz.

Figyelem!

Működés

Figyelem!

Figyelem!
Tekintse meg
kírátaimát!

Telefon **4-79** Telefon

Megérkeztek

Szabó Jenő női divatkülönlegések nagyruházába Cluj
Francia velour chiffonok, sima és mintás ruhabársonyok minden színben. Jersey mintás és sima. - A legújabb angol és francia öszi divatkülönlegések, kabát- és costum-kelmék. Ruha-selymek és választékban. Butor-szővet és selyem brokátok, szőnyegek, függönyök óriási választékban. Férfi angol öltöny- és kabát-szővetek nagy választékban

Figyelem!
Tekintse meg
kírátaimát!

Telefon **4-79** Telefon

A Schwartzbarth-pör mai tárgyalásán Torres védő élesen összefüzdte a főmagánvád képviselőjével

Petljurát volt külügyminisztere védelmébe vette

(Páris, október 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Schwartzbarth-pör mai tárgyalásának megnyitására az elnök nyugalomra és mérsékletre intette Schwartzbarth védőjét, valamint a magánvád képviselőjét és figyelmeztette őket arra, hogy nem fogja tűrni a tanukihallgatások állandó megzavarását. A figyelmeztetés ellenére közvetlenül a tárgyalás megnyitása után, ismét szóvitára került a sor Campinchi ügyvéd, a magánvád képviselője és Torres védő között. Campinchi az eddigi tanuvallomások alapján azt a kijelentést tette, hogy most már kétséget kizáróan bebizonyosodott, hogy Petljurának a pogromok megszervezésében semmi része sem volt, mire Torres védő azzal válaszolt, hogy a lefolytatott eljárás napnál is fényesebben beigazolta, hogy a pogromokat Petljura alantaisai

hajtották végre, úgy, hogy a jogi felelősség végeredményben tagadhatatlanul Petljurát terheli.

Az esküdtbírók elsőnek Petljura kormányának volt külügyminiszterét, Schulgin egyetemi tanárt hallgatta ki. A tanu szerint Schwartzbarthról nem lehet azt állítani, hogy a fáján esett sérelemért akart volna bosszút venni, hiszen nyilvánvaló, hogy Schwartzbarth csupán a cseka ügynöke volt. Az ukrainai népek az orosz uralom alatt sokkal keservebb pogromokat kellett eltűrnie, mint a Petljura-uralom alatt. A vörös hadsereg 1923-ban Rakovszki későbbi párisi szovjetkövet parancsára egész falvakat égetett föl Ukrajnában. Petljura mindig a pogromok ellen volt s parancsokban és kiáltványokban tiltakozott a zsidóüldözések ellen

Két év múlva fogják csak felépíteni a kolozsvári járványkórházat

Kolozsvár tanácsa elrendelte, hogy iparendélyt kaphat az is, akinek állampolgársága önhibáján kívül nincs még tisztázva

(Cluj-Kolozsvár, október 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) A városi tanács állandó választmánya tegnap esti ülésén a Kolozsváron felállítandó járványkórház ügyével foglalkozott. Az állandó választmány negyestagu bizottságot választott, amely tanulmányozni fogja és meg fogja tenni a kellő intézkedéseket a járványkórház felépítésére vonatkozólag.

A bizottság tagjai Tuffli Richárd helyettes polgármester, dr. Kertész Jenő városi tanácsos, egy a mérnöki hivatal által delegált építésmérnök és dr. Fodor városi főorvos lesznek.

A megválasztott bizottság előterjesztésére az állandó választmány úgy határozott, hogy a megtervezett hatalmas járványkórházat, amelynek építési költségei 15 millió lejre rugnak, csak két év múlva fogja megkezdetni, tekintve, hogy a város költségvetése ezidőszert még nem bír elviselni ilyen horribilis megterheléseket.

Ismeretes, hogy Inculetz közegészségügyi miniszter Kolozsváron való tartózkodása alkalmával a városi tanács értekezletén úgy határozta, hogy a járványkórházat az Ipar-uccai toloncházban állítják fel. Időközben azonban leirat érkezett a közegészségügyi minisztériumtól, melyben alkalmatlannak nyilvánítja a toloncház épületét járványkórház céljaira. Ezért az állandó választmány úgy határozott, hogy a jelenlegi barakkokból álló járványkórházat lebontatja és a meglévő beton alapzatra egy kőpavillót épít, mely ideiglenesen, vagyis amíg elkészül a nagy járványkórház, pótolni fogja ezt. A kőpavillon, melynek építési költségei két és félmillió lejre rugnak, miután elkészül a nagy járványkórház is, aggenház céljait fogja szolgálni.

A városi tanács állandó választmánya tegnap határozott Sámuel Lázár kolozsvári kereskedő felebbezésének ügyében. Sámuel Lázár az iparhatóságtól iparendélyt kért, de ez arra való hivatkozással, hogy nem román állampolgár, az engedély kiadását megtagadta.

Az Uj Kelet már foglalkozott Sámuel Lázár ügyével, aki honpolgárságát azért nem kapta meg ezideig, mivel az állampolgársági listák összeírása alkalmával Bukarestben tartózkodott.

A választmány tegnapi ülésén, figyelembe véve a városi jogi ügyosztály polgári bizottságának véleményezését, elrendelte, hogy Sámuel Lázárnak adják ki az iparendélyt az elsőfoku iparhatóság végzésének ellenére is.

A városi tanács állandó választmányának ez a döntése óriási jelentőségű, különösen a kisebbségi nemzetiségű polgárokra, tekintve, hogy ezernél több olyan kérvény fekszik az iparhatóság előtt, amelyeknek benyújtói még nem rendezték állampolgársági ügyüket. Az állandó bizottság tegnap hozott elvi jelentőségű döntésének az alapján s jövőben mindazoknak joguk van az iparendélyhez, akik, ha nem is román állampolgárok még, de az állampolgárság iránt benyújtott kérésük törvényesen lett benyújtva és ez önhibájukon kívül nem lett mindezeideig elintézve.

Ezután a „Mária Valéria“ leányárvaház kérése került az állandó választmány elé. Az árvaház arra kérte a városi tanácsot, hogy utasssa el a felsőkereskedelmi iskola azon kérését, melyben az árvaház elhelyezését és az épületnek a felsőkereskedelmi iskola leányszekciójának való átadását kéri.

A „Mária Valeria“ árvaház a katolikus státus tulajdonát képezi, de református gyermekek is el vannak benne helyezve. Az épületet már csak azért sem lehet kisajátítani, mivel jótékony célú intézményként szerepel.

Az állandó választmány kedvezően intézte el az árvaház ügyét és úgy határozott, hogy más módon gondoskodik a felsőkereskedelmi iskola leányszekciójának elhelyezéséről.

Női

felöltők és ruhák

Reiner áruházban. - Cluj
Dus választék. Külön méretosztály
Calea Regele Ferdinand No 9. (Wesselényi-u.)

STANIOL

gyáraktár

Lepage - Cluj Kérjen ajánlatot!

1 öl tüzifa 950 L.

II. oszt. hasábos 4 m³, tüzelésre kitűnően alkalmas. Házhozszállítva.
II. oszt. bükk és tölgy felaprítva, házhozszállítva 100 kgr.-ként 79 lei. - I. oszt. bükk hasáb és hántottfa ugy aprított, mint éles tételekben a legolcsóbb napi árban kapható Krausz Viktor, Str. Chinteu 1-3. Telef. 423

Ujabb külföldi sajtókampány indult meg Románia ellen

A bukaresti lapok cáfolják a külföldi sajtóügynökségek híradásait

(Bucuresti-Bukarest, október 22. A Rador jelentése.) A „Lupta“ ma délutáni számában hosszú cikket közöl arról, hogy a külföldi nagy távirati ügynökségek az utóbbi napokban újabb nagy sajtókampányt kezdtek Románia ellen. A sajtóügynökségek híradásaikban úgy állítják be Romániát, mint a bizonytalanság és a belső viszály országát. Valóságos kalandorregényeket közölnek a volt trónörökös életéről, multjáról s környezetének sorsáról. A legnagyobb francia távirati iroda, a Havas-ügynökség is áldozatul esett ezeknek a misztifikációknak. A

gearu kijelentette, hogy ezek a híradások minden alapot nélkülöznek, annál is inkább, mert jelenleg a nemzeti parasztpártnak egyetlen tagja sem tartózkodik

A „Lupta“ megállapítja, hogy az ilyen hírek terjesztése minden bizonyos ellenes célokat támogat.

A Havas híradásával kapcsolatosan egyébként Virgil Madgearu képviselő, a nemzeti parasztpárt titkára nyilatkozatot tett közzé, amelyben a Havas értesülését a legkategorikusabban megcáfolja. Mad-

Szindikátusba tömörülnek az állatexportőrök

Kolozsvár városa nagyarányú támogatással siet segítségére az állatexportornak. Kolozsvár városa értesítette a külföldi államok konzulait, hogy Románia leszállítja az élő állatok kiviteli illetékét

Magyarországon keresztül megindult a vágóthús-kivitel Bécsbe

(Cluj-Kolozsvár, október 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap este érkezett vissza Bukarestből dr. Mihali Tivadar kolozsvári polgármester, aki résztvett a földművelésügyi minisztériumnak az erdélyi exportállatvásárok kérdésében megtartott értekezletén. A minisztériumi értekezlet ismeretes határozatai alapján dr. Mihali Tivadar megérkezése után összehívta a városi tanács állandó választmányát, amely a Kolozsváron is felállítandó állatexport-vásár előkészítésével kapcsolatos intézkedéseket tárgyalta meg.

Kolozsvár város akciója

Az állandó bizottság egy hármastagu bizottságot választott meg, amelynek tagjai az exportvásárok szervezésével, ellenőrzésével és irányításával lesznek megbízva. A hármastagu bizottság, melynek tagjai Simon Sándor, Hubay Károly városi tanácsosok és Tofán városi állatorvos állandó összeköttetést tartanak fenn a városi tanácsal, amelyet informálni fognak a vásárok menetéről.

Simon Sándor városi tanácsos előterjesztésére a városi tanács elhatározta, hogy az exportvásár, amely tulajdonképpen a marha és a sertéskivitel fogja elsősorban felkarolni, rendelkezésére bocsátja a szükséges teret, azonkívül az exportvásártérre bevezeti a vasutvonalat. A város állatorvosi hivatalt állít fel, mely a vásárló közönség rendelkezésére áll. Ugyancsak a város fog megfelelő személyzetről gondoskodni.

Az országos és heti marhavásárokon szokásos hatnapi zárlatot nem teszik kötelezővé.

Felhívás a külföldi konzulátusokhoz

A városi tanács már fel is hívta az Erdélyben tartozkodó osztrák, cseh és német konzulok figyelmét az exportvásárokról. A földművelésügyi minisztérium pedig összeköttetésbe lépett a Bukarestben tartozkodó főkonzulátusok kereskedelmi attaséival és közölte velük a minisztériumnak az exportvásárokról vonatkozó határozatait.

A kolozsvári városi tanács átírt a kolozsvári állatügyi körzet területén levő vármegyékhez, akik felhívják a főszoigabirói hivatalokat, hogy közöljék a körzetükkel, valamint az állattenyésztőkkel az exportvásárokról vonatkozó adatokat.

Az exportőrök szervezkedése

A november elsején meginduló élő állat-exportvásároktól, amint azt egyik előző számunkban kifejtettük, nem lehet azonnali javulást remélni a külföldre irányuló állatkereskedelem terén. Az eddigi vám- és vasutpolitika

miatt a romániai élőállat még sokáig nem lesz versenyképes a magyar és lengyel konkurenciával szemben. Epen ezért a romániai exportőrök akciót indítottak egy országos szindikátus megeremtése érdekében.

Az eddigi tervek szerint a szindikátus székhelye Kolozsváron lesz, ahol központi bizományi irodát állítanak majd fel, amilyenek Nagyváradon és Temesváron már most is működnek. A bizományi irodák összeköttetésben állanak a külföldi tőkeerős marhabizományi cégekkel, ezektől az exportőrök részére olcsó kölcsönöket szereznek, az árut eladják, az elszállításról, elvámolásról, a pénzügyi rész lebonyolításáról gondoskodnak és megszabadítják az exportőrt a külföldi piacok viszonyai felőli tájékoztatáságtól.

Jobb üzlet a huskivitel

Ettől az akciótól függetlenül, amelyet hivatalosan is támogatnak, igen jó hangulatot keltek állatkereskedelmi körökben azok a főleg Bécs részére történt vágóthús-eladások, amelyek sokkal rentabilisabb üzletnek bizonyultak az élőjószágkivitelnél. Az első transzportok Aradról, Temesvárról és különösen Nagyváradról kerültek kivitelre, amely naponta egy, vagon árut exportál. A vágóthús-kivitel a MAV-tól kölcsönvett hűtőkoszokban történik. Ez az exportőröknek nagyon megfelel, mint-hogy naponta csak 115 lej bért kell fizetniük. Ennek a meglepő olcsó árának a magyarázata az, hogy ezek a hűtőkoszok Magyarországon kell keresztülfussanak és így a MAV a fuvarbéreken is keres.

Asztma és szivbetegség, mell- és tüdőbaj, görvél- és angolkór, pajzsmirigynagyobbodás és golyvaképződés eseteinél a természetes „Ferencz József“ keserűvíz a gyomor és belek emésztőképességét kedvezően növeli. Európai és amerikai klinikusok sorvadásos egyének-nél tapasztalták, hogy a betegség kezdetén jelentkező székrekedések a Ferencz József víz használata folytán lényegesen enyhültek.

Minden gazdasági

szakkönyv, irodalmi, ifjúsági könyvek

LEPAGE-nál Kolozsvár

Kérjen jegyzékeket

Táblaüveg

Épületüvegezés
Képerkeretezés

FISCHER üvegudvar
CLUJ

Béldi - kézfinomító

Puhit, fehérít, finomít. — Kapható mindenütt.

Főraktár:

EMKE - drogueria

Cluj (Kolozsvár)

Pianinó

Vadonatúj, kitűnő hangu keresztűros, fémszerkezetű, igen olcsó árban sürgősen

ROSENBERG zongorarakatár, iCLUJ
Calea Victoriei No 5

Columbia gramofon és lemezek

Révész Ernő, -- Targu-Mures

Gramofon-engros!

Polydor, Brunswick lemezek, — Polyphon gépek viszonteladóknak előnyösen

LEPAGE-nál Cluj

Gyümölcsfát

Összel ültessen! Éghajlatunknak megfelelő gyümölcsfa és szőlőültványt legkiválóbb minőségben vásárolhat TOTHFALUSI és TSAI gyümölcsfa iskolájában, Targu-Mures. Arjegyzék ingyen

Remington modell 92 és PORTABLE

a világ legjobb írógépei. Révész Ernő, Targu-Mures. Kérjen ajánlatot!

Hölgyeim! 5000 drb.

filcz-kalap

a legjobb bécsi formákban 200 leitől kerül eladásra. A legdrágább azonban csak

280 lei.

CARMEN

kalapszalonn, Cluj, Cal. Victoriei 4. (Kossuth L.)

BEETHOVEN

összes zongoraszonátái két kötetben 300 lei

Lepage zeneműosztály
CLUJ

Miért

Egyszerű

(Sighet-M. Kelet tudósítójától) Mennykereskedésnek elő az érdeke, apopot, hogy rég 200 vag ramarosi lak fuvardijkedv geriszállitma mennykereske Mihályi Gáb

a tengeri őrzés me össze 15

Kérésük ind hozták fel, ugysis hallat erre az évre a kereskedő került gabon Ebből a sze mány által gerinél az hasznót állal lékos keresk Ezt az ujab áruért kell sem ment a

Mihályi p nyilatkozatb közölte a delegáció

Ez azt jelen kereskedő 20-25 ezer felett azonban től — a ma tési viszony nem térhet mert amig 200 vagon t maradnak. A dijkedvezmé

Napfényt

varázsol otthonába,

ha megrendeli

a csodálatos

Aladdin lámpa!

Az Aladdin lámpa 94% levegővel és 6% petroleummal, 80 gyertyaerősségű, hófehér, egyenletes izzófényt áraszt. Nem kell levegőt préselni (pumpálni), sem robbanóanyaggal (spirítusz, benzín) előmelegíteni. Zajtalan, szagtalan, nemkormoz. Könnyen kezelhető, gyermekekre is nyugodtan rábízható. Minden alkatrésze egyszerű, könnyen cserélhető. Kiállítás szép és elegáns. Tűz- és robbanásmentes, égő állapotban is veszély nélkül hordozható. Anyagfogyasztása minimális, a beszerzési árat rövid használat után amortizálja. A lámpák kifogástalan működéséért öt évi gyári szavatosságot vállalunk.

Óvás!
Óvakodjunk a silány utánzatoktól, az eredeti csak az

Aladdin

védjeggyel ellátott lámpa és lámpa alkatrész, valódi angol csomagolásban.

Ingyenes ismertetőt bérmentve küld a romániai vezérképviselő: **Román**

ALADDIN
kereskedelmi
Rt.

Timisoara, Strada Gen. Joffre 4.

Miért kellett Máramaros inséges lakosságának drágán megfizetnie az »olcsó« hatósági tengerit

Egyszerű kalkuláció, amelynek árát a kereskedők és a fogyasztók adják meg

(Sighet-Máramarossziget, október 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) A máramarosszigeti terménykereskedők körében komoly akciót készítenek elő az elviselhetetlen adóterhek enyhítése érdekében. Az akcióra az adta meg az apropót, hogy a kormány, mint ismeretes, nemrég 200 vagon tengerit utalt ki az inséges máramarosi lakosság segélyezésére 75 százalékos fuvardíjkezdvezmény mellett. A tekintélyes tengeriszállítvány megérkezésekor a szigeti terménykereskedők azzal a kéréssel fordultak dr. Mihályi Gábor prefektushoz, hogy

a tengeri szétosztását hatósági ellenőrzés mellett bizza rájuk, amiért mindössze 15 bani hasznót kívántak kilogrammonként.

Kérésük indokolásul a terménykereskedők azt hozták fel, hogy a tavalyi kontingens alapján ugyanis hallatlan nagy adót vetettek ki rájuk erre az évre, minthogy a pénzügyi hatóságok a kereskedők adóját a megyében fogyasztásra került gabonamennyiség szerint állapítják meg. Ebből a szempontból nézve a dolgot, a kormány által a megyébe küldött 200 vagon tengerinél az adóközegek legalább másfélmillió hasznót állapítanak meg, amelynek 16 százalékos kereskedelmi adója 250 ezer lejt tesz ki. Ezt az újabb terhet a terménykereskedők olyan áruért kell majd, hogy megfizessék, amely át sem ment a kezükön.

Mihályi prefektus udvarias, de semleges hangu nyilatkozatban

közölte a terménykereskedők bizakodó delegációjának, hogy indokolt kérésüket nem teljesítheti.

Ez azt jelenti, hogy a 10–12 szigeti terménykereskedő mégis kénytelen lesz a fejenként 20–25 ezer lejes adóötletet megfizetni, ami felett azonban — eltekintve a haszonvesztéstől — a mai felette nehéz kereseti és megélhetési viszonyok mellett az érdekelt kereskedők nem térhetnek napirendre, már csak azért sem, mert amíg a kormány által szétosztásra kerülő 200 vagon tengerit tart, minden kereset nélkül maradnak. A hatósági gabona ugyanis a fuvardíjkezdvezmény folytán lényegesen olcsóbb a

napiaraknál és így a kereskedők hónapokig nem számíthatnak arra, hogy a maguk készleteit értékesíteni tudják.

A regáti tengeri ára ab termelő legfeljebb 4.20 lejt, szállítási költség kilónként 1.60, rezsiköltség 10 bani, vagyis Máramarosszigeten egy kiló tengeri 5.90 lejtbe kerül a kereskedőnek, aki a legnyugodtabb lelkiismerettel számíthat fel magának 15 bani hasznót, vagyis a tengeri 6.05 lejtért kerülne forgalomba. A fenti esetben azonban a kormány tengerije 75 százalékos fuvardíjkezdvezményben részesült, vagyis egy kiló szállítása 1.60 lejt helyett csak 40 baniba került,

a kereskedők kérésének teljesítése esetén tehát a lakosság 4.85 lejtért kapta volna a tengeri kilóját. Ezzel szemben a hatóságilag szétosztott tengeri 5.60 lejtért került eladásra,

vagyis az inséges lakosság az »olcsó« tengerit kilónként 75 banival drágábban fizette meg, mintha a kereskedők útján került volna eladásra. Az inséges lakosság zsebéből tehát másfélmillió lejt vettek ki, hogy a szigeti terménykereskedők meg ne kereshessenek a tengeri olcsóbb árusítása mellett olyan 300.000 lejt, amelynek 16 százaléka, vagyis 48 ezer lejt visszatért volna az államnak — adóban, míg így a nem tudni hová vándorolt 1.5 millióból sem a kincstár, sem a lakosság, legkevésbé pedig az egzisztenciájukban veszélyeztetett kereskedők egy banit sem látnak.

Ilyen »gazdasági politika« mellett igazán nem csoda, ha a kereskedők és milliós cégek egymásután véreznek el az adófronton. Az alig vegetáló szigeti terménykereskedelem nem óhajt ennek a rendszernek hősi halottja lenni és ezért akarja megindítani a fentebb jelzett akcióját, amelynek lefolytatására most bőségesen jut ideje, hiszen 2–3 hónapig üzletileg ugysem akad dolga. (f. m.)

Könyvkötők!

Prima **angol vászon**
és olcsó óriási választékban LEPAGE-nál

Wasserstrom Sándor beszámolója Nagyváradon a bázeli kongresszusról

(Oradea-Mare-Nagyvárad, október 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) Szerdán, október 19-én az erdélyi Mizrahi szervezet nagyváradai csoportja jól sikerült ünnepélyt rendezett, amelynek keretében Wasserstrom Sándor, a Mizrahi szervezet ügyvezető elnöke a Mizrahi romániai delegátusa kimerítő előadásban ismertette a XV-ik bázeli világkongresszus jelentőségét. Az estélyt, amelyen Nagyvárad zsidóságának színe-java megjelent, *Mittelmann* Jakab elnök nyitotta meg. *Mittelmann* bevezető szavai után Wasserstrom Sándor emelkedett szólásra. Mindenekelőtt visszaillesztést vet a cionizmus 30 éves multjára. Három évtizeddel ezelőtt álmódzó idealistáknak csufolták a cionista eszme követőit. Ma már régen komoly valóság a palesztinai építőmunka.

A kanadai zsidóság példája

Az egész világ zsidósága összefogott a zsidó nemzeti eszme felépítésének munkájában és eszményképül állítja a megjelentek elé a kanadai zsidókat, akik a kongresszuson bejelentették, hogy egymillió dollárt adományoznak a Keren Kajemeth Lójszrael részére. Foglalkozik azután a Jewish Agency kérdésével, majd rámutat arra, hogy a palesztinai helyzet komoly, de nem válságos s még kevésbé veszedelmes. A hiányzó tőke és energia okozza azt, hogy az individuális termelés deficitell végződik, mert a fogyasztó távol van a termelő helyektől. Az ipari termelés, a munkabérek és különösen a vámok miatt nem tud konkurrálni még a külföldi piaccal.

Szanálják a krízist

A kongresszus delegátusai egyöntetűen megállapították azonban, hogy az az ötmilliófontos kölcsön, amelyet a Népszövetség égisze alatt tervez felvenni a szervezet, radikálisan szanálai fogja az épülő ország gazdasági helyzetét. Ehhez a kölcsönhöz, amelyet a Keren Kajemeth és a Keren Hajjeszod fedezetek mellett 32 évre vennének fel, hozzájárul az a négy és félmillió font is, amelyet az angol kormány bocsát ki köutak, vasutak építésére és más investációk számára. És ha figyelembe vesszük azt, hogy a Rutenberg fele villamosművek munkálatai már megkezdődtek és hogy a Holt-tenger ásványkincseinek kiaknázása is megvalósulás előtt áll, úgy kellő képet nyújthatunk magunknak azokról a perspektívákról, amelyek a zsidó nemzeti otthon számára megnyílnak. A cionista szervezet építkezései Jeruzsálemben és Haifában már teljesen megszüntették a munkanélküliséget és az őszi munkálatok a tel-avivi munkanélkülieket is fel fogják szivni, úgy hogy rövid időn belül ismét bőséges munkaalkalom fog majd kínálkozni az építők számára.

Támadások Anglia politikája ellen

A kongresszus egyes delegátusai élesen bíralták a mandatárius hatalom politikáját Palesztinával szemben. Nehezményezték, hogy a parlagon heverő földeket nem bocsátják a zsidó kolonizáció rendelkezésére, hogy a zsidóság nincs megfelelő arányban képviselve az államhivatalokban s hogy a zsidó munkanélküliek nem jutottak állami munkálatokhoz. E vádakkal szemben azonban tekintettel kell lennünk arra, hogy Anglia gyakorlati politikája a türelem és a lassu realizálás elvein épül fel s hogy éppen ez a türelmi politika vezetett oda, hogy Palesztinában ma már arabkérdés ugyszólván nem létezik. Hiszen az arab ifjúság zsidó iskolába, a héber egyetemre jár s az arab munkás a zsidó munkással karöltve harcol céljaiért. Anglia vámpolitikája a cionista szervezet közbenjárására egyébként is lényegesen javult és folyamatosan van a sérelmes kiviteli és behozatali vámok redukciója is.

Wasserstrom Sándor ezután részletesen ismertette a vallásos zsidóság szerepét a XV. világkongresszuson. Felsorolja a nagytudású, szentéletű zsidó férfiak hosszú sorát, élükön a világhírnévnek örvendő rabbikkal, akik a világ minden tájáról egybegyűltek Bazelben, hogy hozzájárulhassanak a zsidó jövő és a zsidó Palesztina megteremtéséhez. A Mizrahi delegátusok, az amerikai, keleti és nyugati Európa vallásos zsidóságának hatalmas tömegeit képviselik.

A vallásos zsidóság szerepe

A Mizrahi-delegátusok tevékenysége oda irányul, hogy a zsidó történelem évezredek kapcsolatait fentartsák és kimélyítsék. A Mizrahi delegátusai rámutattak arra, hogy őket Palesztinába nem csupán filantropikus és humanus célok vezetik, hogy nem csupán otthont akarnak megteremteni a zsidó-

ságnak, de arra törekednek, hogy a szentföldön a hagyományos zsidóság vallásos törvényei intézményesen biztosítottassanak.

— A Mizrahi delegátusai követelték, — mondotta Wasserstrom — hogy az alapok a vallásos zsidó közéletet is támogassák. A Mizrahi a Jewish Agency kibővítése mellett szállt síkra, hogy abban a vallásos zsidóság széles rétegei megfelelő képviselőt kapjanak. Rámutat arra az aktivitásra, amelyet a szervezet a kolonizáció, a termelő munka és a nevelés terén az országban kifejtett és fájdalommal állapítja meg, hogy ugyanakkor, midőn a krízis a zsidóság maximális áldozatkészségét követeli, a zsidóság egyes rétegei sajnálatos indolenciával állnak szemben azokkal az erőfeszítésekkel, amelyeket a szervezet a zsidó nemzeti otthon megteremtése érdekében kifejt.

Ötvenmillió örökséget sikkasztott el egy konstancai ügyvéd

Egy bánati sváb családot kiforgattak a hatalmas amerikai örökségből

Konstanca, október 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) Egy bánati származású fiatal ember rejtélyes örökösödési ügye foglalkoztatja az ügyészséget. Metz Lajos évekkel ezelőtt özvegy anyjával a konstancai Biulbiulba költözött. 1923-ban a konstancai 34-ik ezrednél katonai szolgálatot teljesített és ez év májusában éppen egyik büntetését töltötte ki, mikor a fogdából az ezredirodába hívták.

Az ezredirodában Cristescu ügyvéd közölte vele, hogy 48 millió lejnek megfelelő dollárt örökölt, mert nagybátyja Metz Miklós az Egyesült-Államokban meghalt. Az ügyvéd előmutatta egy amerikai közjegyzőnek a megkeresését, mely közvetlen Metz Lajoshoz volt intézve és amelyet a katonai parancsnokság útján kézbesítettek. Az ügyvéd azt mondta, hogy hajlandó az örökség felvétele körüli formákat elvégezni, ha Metz kötelezvényt ír alá, hogy az összeg negyedrésze őt illeti. Ezután a törvényszékre

Hozzászólások

A terjedelmes és magvas előadás mély hatást váltott ki a hallgatóságban, amelynek nevében Mittelman Jakab mondott köszönetet Wasserstrom Sándornak. Utána Nussbaum Sámuel, a Zsidó Nemzeti Szövetség társelnöke a zsidó történelemből vett példákkal mutatott rá a zsidó nép feladataira, majd Berkovits László, az ifjúság kötelességeire mutat rá. Dr. Váradi Ödön a Zsidó Nemzeti Szövetség társelnöke a kongresszus jelentőségét fejtette ki és elismeréssel emlékszik meg Wasserstrom Sándor munkájáról. Ráth Efraim, a Mizrahi titkára a vallásos szellem ápolásának szükségességére mutat rá az épülő otthonban, majd Kohn Gábor lelkes beszédében mutat rá, hogy a zsidóság minden rétegének egyöntetűleg kell a palesztinai munkát támogatni. Ezzel a felszólalással a késő esti órákban ért véget a nívós vitaestély.

mentek, ahol Metz kiállította a meghatalmazást, melyet azonban az ügyvéd úgy hamisított meg, hogy az örökség fele az övé. Ezután a szerencsés örökös ismét katonai fogságba került és a hadbírósság hosszabb szabadságvesztésre ítélte.

Mikor Metz kikerült a fogságból, kezdte örökségének ügyét szorgalmazni és Christescu ügyvéd különböző ürügyekkel húzta az ügyet. Végül a „szerencsés” örökös az amerikai hatóságokhoz fordult, melyektől azt a meglepő választ kapta, hogy az örökséget még 1923-ban felvette Christescu ügyvéd, aki az amerikai követségen szabályszerű meghatalmazást mutatott fel. Metz most feljelentését a konstancai törvényszékhez megtette és az ügyvédet előzetes letartóztatásba helyezték. A pénz felvétele Párisban történt és Christescu valószínűleg ott helyezte el a hatalmas vagyont, melynek holtilétéről azonban senki sem tud.

Véget ért a tordai közjegyző-háború

A közigazgatási bíróság kimondotta, hogy az Averescu-kormány kinevezése jogérvényes volt

(Cluj-Kolozsvár, október 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) Érdekes okirathamisítási pert tárgyalt tegnap délelőtt a kolozsvári tábla. A per piktériája abban nyilvánul meg, hogy ugyanezen ügygel kapcsolatban a tábla közigazgatási bírósága is ma hozott ítéletet.

A per előzményei még a múlt esztendőre nyúlnak vissza, amikor ugyanis dr. Moldovan Mihály marosludasi ügyvéd bünvádi feljelentést tett egyik ügyfele nevében dr. Oltean János ludasi ügyvéd ellen. A feljelentés szerint dr. Oltean Luca Dénes nevű ludasi kereskedővel váltóvétséget követett el.

A feljelentés rugója tulajdonképpen az volt, hogy dr. Moldovan is megpályázta annak idején a tordai közjegyzői állást, de mivel a liberális pártnak volt a tagja, az averescanusok Olteant részesítették előnyben.

A tordai törvényszék tényálladék hiányában, vagyis arra való tekintettel, hogy Oltean és Luca által elkövetett váltóvétség nem bünte-

tendő, mindkét vádlottat felmentette. Dr. Moldovan megfeleltette a törvényszék ítéletét. Az ügy tegnap került a tábla elé, de ítélethozatalra nem került sor, mivel az egyik vádlott, Luca Dénes, nem jelent meg a tárgyaláson.

A liberálisok kormányrajutásakor dr. Moldovan újra megpályázta a tordai közjegyzői állást s kérése valóban kedvező elintéztést nyert. A liberális kormány arra való hivatkozással, hogy Oltean kinevezése törvénytelen, dr. Moldovant nevezte ki helyébe.

Az elcsapott közjegyző erre a kolozsvári tábla közigazgatási bíróságához folyamodott és kérte kinevezésének jogosságát kimondani, egyszerűsített közjegyzői állásába való visszahelyezését.

A tábla közigazgatási bírósága tegnap hozta meg a döntést dr. Oltean kérése felett és kimondta, hogy a volt Averescu-kormány kinevezése jogérvényes volt és ennek alapján Olteanu újra elfoglalhatja állását.

HÍREK

Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő.
Felolvasó szerkesztő: Marton Ernő.
Az Uj Kelet cikkeinek utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Vasárnap

5688. Tisri 27.
1927. okt. 23.

Hétfő

5688. Tisri 28.
1927. okt. 24.

— Nem nyul erőszakhoz a nemzeti parasztpárt. Bukarestből jelentik: A „Politica” és „Lupta” cikket közölnék a „Dreptatea” tegnapi vezércikkével kapcsolatban és kétségbevonják, hogy a nemzeti parasztpárt az erőszak eszközához akar nyulni.

— Az Adevurul támadása Bulgária ellen. Bukarestből jelentik: Az „Adevurul” éles támadást intéz Bulgária ellen, mert a Timok völgyében lakó románoknak megtiltották anyanyelvük használatát, a román tanárokat elhelyezték s ezzel kényszerítették őket, hogy lemondjanak állásaikról. A román származású tisztviselőket is üldözik. A lap kéri, hogy a külügyminiszter interveniáljon a bulgáriai románok érdekében.

— Egy angol buvárnaszád harca kínai kalózzal. Hongkongból jelentik: A kínai kereskedelmi hajózási társaság „Iren” gőzösét szerdán tengeri rablók támadták meg, akik lefegyverezték a tiszteket és kirabolták az utasokat. Amikor a hajó a rablók vezetése mellett este a Bias-kikötőbe érkezett, gyanút keltett, hogy lámpái nem égtek és hogy egy angol buvárnaszád felszólítására nem állt meg. A buvárnaszád erre néhány vaklövést tett, majd egy gránátot lőtt a hajóra, amely a gőzös géptermeiben robbant fel. A buvárnaszád erre kimentette az utasokat, valamint a matrózok jó részét és 12 kalózt foglyul ejtett. A gőzösön 258 utas volt, akik mind kínaiak; közülük 24 tünt el. Pekingben kihirdették a kivételes állapotot. A járőrelőket éjszaka megmozdították, annak megállapítására, hogy nincs-e fegyverük. A külföldieket eddig nem érte bántódás. A hadihelyzet változatlan. Csangcsolin csapatai a vasutakat tartják, míg Feng repülőosztagai Csili tartományban portyáznak.

* A „Nerva” szanatórium orvosi kezeléssel, öt-hatszori étkezéssel, fürdővel stb. teljes ellátást és kezelést nyújt napi 300 (III. o.), 500 (II. o.) és 600 (I. o.) lej fix árak mellett. Gyógyszerek árai külön.

— Egy örült csendőr agyonlőtt 3 embert. Bukarestből jelentik: Izmáilmege egyik kis községében borzalmas vérfürdőt rendezett egy Stefan Andrica nevű csendőr. A csendőr — valószínűleg örültségi rohamában — töltött fegyverrel kiállva az uccára, a járőrekre lövöldözött. Lövései két járőrelőt és a község éjjeli őreit. találták el. Az éjjeli őrt azonnal meghalt, a két nő halálos sérülésekkel szállították be a kórházba. A lövöldöző csendőrt a község népe csak a legnagyobb erőfeszítések árán tudta lefegyverezni.

Nem is tudjuk

felsorolai, csak figyelmébe ajánljuk, hogy minden kottát a legolcsóbban és azonnal az ország legnagyobb szakülete, Moravetz, Timisoara, szállít. — Jegyzékek ingyen.

* Tüdőfü cukorka a köhögést, fulladást megszünteti azonnal. Ára 15 lej. Osváth gyógyszerár, Targul-Mures.

* Izléses ékszereket és dísz tárgyakat csak Erdélyi ékszerésznél találhat Targul-Muresen.

— Csütő Bukarestből jelentik: Csütőrtökön leszen elnökletével.

— A vérk Azóta, hogy a László szionisták lencse században a vétecskéik értékkel igen nagyot haradr. Engelberg mely a legelső munka Román teoretikus fejte a gyakorló orvos is a legnagyobb lése a betegágy is rendkívül érMedici” című amelynek kulvidéki magyar tevésehez. A mindössze 100

— Kisáztártak föl. Kirkuktól dé tártak föl. A előtti az egész köölaj folyozoktól megful

Blad

* Felhív mai lapunkban bankház érde remény-jegyzés és bérmentve I/C. Kärtners

— Ongy mosba ugro urileány. Ma központi posta csinos, fiatal a didergő gyertapadtak, zokó éhes tömegre. hogy kérdeznédobni magától örömet nem n — mondotta jobban megbiz Az odaérkezetültette a dider a halál karjai

* Bárho Uj Kelet köny

His Mastor, Col

Sir maga k

Össze mélyen les butorra

Friss no

CS

már megélan, csakn l üve portót nem bérmentve címét kézl

Plüsc

A „Familia” kenyér legjobb, legolcsóbb, mindenütt kapható

— Csütörtökön minisztertanács lesz. Bukarestből jelentik: A legközelebbi minisztertanács csütörtökön lesz a már felgyógyult Bratianu Jonel elnökletével.

— A vérkép értékelése a betegágnál. Azóta, hogy Löwenhoek hollandi kereskedő, passzionatus lencseköszörős és természetbúvár, a XVII. században a vértetecskéket fölfedezte, e vértetecskék értékelése orvos-diagnosztikai szempontból igen nagyot haladt. Ezzel a kérdéssel foglalkozik dr. Engelberg József most megjelent munkája, mely a legelső magyar nyelven megjelent orvosi munka Romániában. A könyv nem áll meg a teoretikus fejtegetéseknél, hanem arra tanítja meg a gyakorló orvost, amire mindennapi munkájában is a legnagyobb szüksége van. „A vérkép értékelése a betegágnál” című, gyakorlati szempontból is rendkívül értékes könyvet a temesvári „Praxis Medici” című magyarnyelvű orvosi szaklap adta ki, amelynek kulturális munkája nagyban hozzájárul a vidéki magyar orvosok továbbképzésének lehetővé tételéhez. A minden tekintetben értékes könyv ára mindössze 100 lej.

— Kisásziában új petróleummezőket tártak föl. Bagdadból jelentik: A kisásziái Kirkuktól délre dús gazdag petróleummezőket tártak föl. A furások után feltörő petróleum előnti az egész környéket. Idáig 50.000 tonna kőolaj folyt ki. Ketten a fojtó petróleumgázoktól megfulladtak.

Blatt harisnyái

a legtartósabbak - Cluj

* Felhívjuk t. olvasóink b. figyelmét a mai lapunkban közölt Fritz Dörge népszerű bankház érdekes osztrák osztályosjáték nyemény-jegyzékére. Hivatalos játéktérlet ingyen és bérmentve küld Fritz Dörge bank r. t. Wien I/C. Kärntnerstrasse 43.

— Ongyilkossági szándékkal a Szamosba ugrott egy tizenhatéves kolozsvári urileány. Ma délelőtt óriási csődület támadt a központi posta melletti hidnál. A járókelők egy csinos, fiatal leánykát húztak ki a testéhez tapadtak, zokogva és ijedten nézett a szenzációra éhes tömegre. K. J. tizenhatéves urileány anélkül, hogy kérdeznék, zokogva mondja el, hogy el akarta dobni magától az életet, mert az már semmilyen örömet nem nyújthat neki. — Elhagyott mindenki — mondotta — és megcsalt az, akiben a legjobban megbíztam, az, akit a legjobban szerettem. Az odaérkezett rendőrtiszt egy arra haladó konflisba ültette a didergő K. J.-t és hazavitte a szüleihez a halál karjaiból kiragadott leánykát.

* Bárhol hirdetett könyvet megvehet az Uj Kelet könyvosztályában.

His Master's Voice, Poli-dor, Columbia lemezek EDISON-nál

Sir maga keserves könnyeket utánam ...
Szenzációs tangó dal sláger. Minden cigány húzza! Kottája 36 lei. — Moravetz kiadás, mindenütt kapható

Összes butorszükségletét mélyen leszállítottárban szerezheti be Lampel butorraktárban, Cluj, Reg. Maria 34.

Friss norvégiai csukamájolaj már megérkezett. Teljesen iztelen és szagtalan, csaknem olyan, mint a sardinia olaj. — 4 üveg rendelésnél a portót nem számítjuk fel. Leírást ingyen és bérmentve küldünk, ha egy lev. lapon pontos címét közli. Főraktár: dr. Biró gyógyszer-tár, Cluj

Egy leépitett tisztviselő tragikus öngyilkossága

Dr. Sebestyén János szívenlőtte magát

(Cluj-Kolozsvár, október 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap délután tragikus körülmények között föbelőtte magát dr. Sebestyén János, a Bognár és Szántó cég tisztviselője. A háboru előtt aktív katonatiszt volt s tisztársai fényes karriert jósoltak számára. Korán nősült meg és emiatt kilépett a hadsereg kötelékéből. Megszerezte a jogi doktorátust és a polgári pályára lépett. A városi adóhivatalnál talált alkalmazást és szolgálata folyamán feljebbvalói teljes megalégedését váltotta ki. Az impériumváltozás után megkezdődött neki is a kálváriája, mint a többi kisebbségi tisztviselőkné. Azon a címen, hogy a román nyelvet nem sajátította el kellőképpen, végkielégítés nélkül elbocsátották a város kötelékéből.

Hosszu ideig állás nélkül tengődött, míg

végre a Bognár és Szántó cégnél kapott alkalmazást. Súlyos anyagi gondjai nem szüntek meg és a fokozódó nyomor következtében életunt lett. Gyakran hangoztatta, hogy nem bírja tovább a nyomort és véget vet az életének. Tegnap délután szobát vett ki a „Parisien” szállodában. Felment a tizenhetes számú szobába, megirt négy levelet; egyet a feleségének, egyet a Bognár és Szántó-cégné, egyet dr. Róth Hugó ügyvédnek és egyet a rendőrségnek, melyben kéri, hogy ne boncolják fel, mivel önszántából lett öngyilkos. Amintán megírta a leveleket, lefeküdt a szobában levő díványra és a magával hozott revolverével szívenlőtte magát. Mire az orvos megérkezett, Sebestyén János dr. már halott volt.

— Letartóztattak több galaci gabonakereskedőt. A Manissalian cég bukásából kifolyólag szigorú vizsgálatot indítottak a céggel összeköttetésben álló gabonakereskedők ellen és ennek során letartóztatták Gigi Macri és Aznavorian galaci gabonakereskedőket, akik a vagyonbukott cégnek bizományosai voltak.

— Vilmos excsászár tiltakozik színpadi szerepeltetése ellen. Berlinből jelentik: Vilmos volt német császár ügyvédje által felszólította Piscator színigazgatót, aki néhány nap óta Rasputin címmel drámát készít elő, amelyben Vilmos császár is szerepel, hogy szüntesse be a darab további próbáit és ne kísérelje meg a darab színrehozatalát, mert ebben az esetben pört indít ellene a berlini

Blatt harisnyái

a legjobbakkal - Cluj

törvényszéken. A Rasputin premierjét október végére tervezik és Piscator el van tőkelve arra, hogy a darabot a volt császár tiltakozása ellenére is színrehozza.

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a n. é. vásárlóközönséget, hogy az összes őszi divatkülönlegességek, úgy az átmeneti double-kabátok, mint a specia- lis Trench-Coats és külföldi nappa bőrkabátok a legnagyobb választékban raktárra érkeztek.

Neumann M. Cluj

férfi- és fiuruha-áruháza

Főter 14.

?

Mit olvassunk

Az Uj Kelet könyvosztályában megrendelhetők

Arthur Schnitzler: Álmodó éjszakája (regény). Ára: füzve 81-60, kötve 148 lei.

Heyermans: Blöff (regény). Ára: 164 lei.

Móricz Zsigmond: Baleset. Ára: füzve 231, kötve 333 lei.

H. G. Wells: Wells: William Clissold világa. I—II. kötet. Füzve 408, kötve 545 lei.

Földi Mihály: A Halasi Hirsch fiu. (A legérdekesebb zsidótárgy regény). 272 lej.

SPORT

Dr. Bireescu ügyész a futbalszakosztály elnöke garantálja a mai mérkőzések megtartását. Az Uj Kelet elsőnek számolt be azokról a komplikációkról, amelyek a Románia—Universitate—Victoria-ügy tengeri kigyójával kapcsolatosan a kolozsvári sportéletben felmerültek. Amint azt megirtuk, az Universitatea és Victoria az elmúlt szezon végén Románia név alatt egybeolvadtak, majd a napokban ismét önállósították magukat és beneveztek az őszi bajnokságba, amellyel egyébként a Románia vigan játszik. A szövetség a nevezéseket, mint határidőn túl érkezettek, visszautasította, mire a Victoria és az Universitatea kijelentették, hogy a városi sporttelepet ők bérlik, ennél fogva vagy ők is, vagy senki sem játszik azon a pályán. Ez a híradás természetesen élénk konsternációt keltett. Ma délelőtt folyamán felkerestük dr. Nicolae Bireescu királyi ügyészt, a labdarugó

Blatt harisnyái

a legolcsóbbakkal - Cluj

szakosztály elnökét, aki kijelentette, hogy garantálja a kisorsolt mérkőzések megtartását. „A Victoria és az Universitatea a várossal kötött bérleti szerződése értelmében nem akadályozhatják meg más csapatoknak a sporttelepen való játszását — mondotta dr. Bireescu és én, mint a pályafentartó bizottság elnöke, nemcsak a mérkőzések megtartását, de az abszolút rendet és nyugalmat is garantálom.” A mai programon egyébként Románia—Academia, KAC—RMS, illetve KMSC—CFR mérkőzések szerepelnek.

A Haggibor ma délután félhatkor rendezi birkozóversenyét a Református Kollégium tornatermében.

Róth

cipész-nél
Szép-u. 2. sz.
alatt készülnek
a legújabb
divatu
cipő-
különleges-
ségek

Kutyás gramofon
LEPAGE-nál
Kérjen jegyzéket

Nyulszőr- és filc- kalapok
uj kreációk legolcsóbban kaphatók az
„IDEAL“-ban C. Reg. Ferd. No 8.
(Wesselényi - ucca)

Plüsch kabátok gőzölése, szőrmebundák tisztítása legolcsóbb Cink-nél Cluj

Közgazdaság

Ujjáépítik a báziai Duna-kikötőt

A jövő év májusától a nyugat felől érkező áruk Orsován keresztül fognak Erdélybe kerülni

(Timisoara-Temesvár, október 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) Néhány nappal ezelőtt megírta az Uj Kelet, hogy a közlekedésügyi minisztérium bizottságot küldött ki a háború óta haldokló báziai Dunakikötő újjáépítési lehetőségének tanulmányozására. A bizottság most elkészült jelentésében a következő konkrét javaslatokat terjesztette a kormány elé:

Rendbe kell hozni sürgősen a kikötőbe és raktárakba vezető három vasutvonalat,

ki kell javítani a gépdepót, fel kell építeni a kikötőhidat, amelynek összes alapépítményei meg is vannak, a munkálatok befejezése tehát nem kíván túlnagy anyagi áldozatokat. Javasolja továbbá a bizottság, hogy a külügyminisztérium tegyen lépéseket a jugoszláv kormánytól az 1925 szeptember 21-én Temesváron megkötött konvenciót, amely

a Stamura Moravica-Bázias vonal szerb területre eső részének szabad használatát szabályozza,

módosítsák annak a megállapodásnak az értel-

A Sfatul nem vesz részt a nagyváradi kereskedőkongresszuson. Megemlékeztünk arról a küzdelemtől, amely a Sfatul Negustoresc és a Nagyváradon ma megalakuló erdélyi és bánáti Kereskedelmi Egyesületek Szövetsége között keletkezett. Ennek a harcnak a hulláma Kolozsvárra is áterjedt, ahol tudvalevőleg október 20-ikán egy másik kereskedőegyesület alakult meg. Romanovici Grigore, a kolozsvári Sfatul főtitkára szombaton érkezett vissza Bukarestből, ahol ezzel az akcióval kapcsolatban megbeszéléseket folytatott Niculescu Ritzcel, a Sfatul országos vezértitkárával. A bukaresti tárgyalások alapján a kolozsvári Sfatul Negustoresc választmányja ma a következő közleményt adta ki: „A Kereskedő Tanács bukaresti központja közli velünk, hogy senkit sem küldött ki, hogy a Nagyváradra, október 23-ára, a Sfatulon kívül álló bizonyos kereskedelmi körök által egybehívott kongresszuson részt vegyen, mert nem kíván egy exkluzivista és regionális jellegű mozgalmat támogatni. Következésképp a Sfatul Negustoresc kolozsvári kerülete sem vesz részt a kongresszuson és mindazon tagjait, akik bármilyen formában az említett szervezetbe beiratkoznak, a kereskedelem általános érdekeinek védelmét szolgáló Kereskedő Tanács szervezetének kebeléből kilepeltnek tekinti. A Kereskedő Tanács helyi tagozatát több tagja írásban értesítette, hogy nem érti, hogyan kerültek be az új szervezet választmányába minden megkérdezésük nélkül és hogy továbbra is a Sfatul hűséges tagjai maradnak. Ezeket a bejelentéseket eredetiben továbbítottuk központunknak. Cluj-i Kereskedő Tanács Választmányára”. A fenti kommuniká-

mében, amelyet Románia kötött Csehszlovákiával a Halmi-Campulung vasutvonalnak cseh területen áthaladó részéről. A jelenlegi román-jugoszláv egyezmény ugyanis a határvonal kanycargó formája miatt nem teszi lehetővé a dunai forgalom zavartalan fejlődését.

A báziai kikötő fellendítése érdekében a hivatalos bizottság azt is javasolja, hogy **meg kell nyitni a Jazemova-Jám-Oravica vasutvonalat,**

amely nagyon előnyös volna a resicavidéki bánya- és fémiparra.

Azt, hogy a bizottság javaslatából mikor lesz valóság, nem lehet tudni. Hír szerint azonban 1928 májusában bizonyos javításokat feltétlenül eszközölni fognak az orsovai kikötőben. Ezen munkálatok között legfontosabb lesz az a hatalmas áruraktár, amelyet közvetlenül a kikötőben fognak felállítani. Mihelyt ezek a munkálatok elkészülnek, a Dunán érkező német, osztrák, csehszlovák és magyar áruk közvetlenül Orsován át juthatnak az országba, vagyis az importőröknek nem kell majd megvárniuk, amíg a dunai hajók Giurgiuba érkeznek.

ben jelzett tagok: Pop Petre, Rosca Nicolae, Konkoly István és Keresztesi István, akik írásban jelentették be, hogy ők nem tagjai a csütörtökön megalakult Kolozsvári Kereskedők Szövetsége által megválasztott tisztikarnak.

Három és fémilliárddal aktív Románia külkereskedelmi mérlege. Hivatalos adatok szerint szeptemberben Románia 3 milliárd 703 millió 663.658 lej értékű árut exportált, míg a behozott áruk értéke 2 milliárd 854 millió 984.101 lejt tett ki. Szeptemberben tehát a külkereskedelmi mérleg 848 millió 679.557 lejes aktívumot mutat fel. Tavaly szeptemberben az export 3 milliárd 568 millió 910.108 lej összegű volt a behozott áruk 2 milliárd 856 millió 503.853 lej értékével szemben, vagyis az egyenleg 712 millió 406.255 lej volt Románia javára. Az 1927 év kilenc hónapjára az import végösszege 25 milliárd 208 millió lejt tesz ki, míg az exportált áruk értéke 28 milliárd 733 millió 629.936 lej volt. A január-szeptemberre szóló háromnegyedévi külkereskedelmi mérleg 3 milliárd 575 millió 601.357 lej aktívumot mutat fel. Tavaly ebben a periódusban az aktívum összege 1 milliárd 689 és félmillió volt, 1925 ben pedig a külkereskedelmi mérlegben 2 milliárd 12 millió 850.781 lej passzívum mutatkozott.

Iparpártolási kedvezmény. A „Monitorul Oficial” október 21-én megjelent 234-ik számában közzétett minisztertanácsi határozat szerint a Berger Móric és Rosenfeld Jakab által Nagyváradon létesítendő cipőszinórgyár megkapta az iparpártolási törvényben előírt kedvezményeket.

Tőzsde

A piac lanyha, üzletellen.

Devizát	Kolozsvár	Zürich		Páris	Bukarest	Budapest	Bécs	Prága	New-york
		nyitás	zárás						
Zürich	3115-3120			301 1/2	3119	1102 1/2		65120	1829 1/2
Newyork	16075-16125	51835	51835	2547	161	57160		3375	
London	786-787	252537	252537	1409	787	2784 1/2		16440	48719
Páris	635-640	203575	2036		635	2245		13255	39275
Milano	885-890	2834	2834	1291 1/2	885	3125		18462	54675
Prága	478-480	1526 1/2	1586		480	1693 1/2			296 1/2
Budapest	2820-2830	9065	9067 1/2			2840		59037	
Belgrád		918	918 1/2		283	1007		5945	175
Bukarest		323	323 1/2	1585		354 1/2		2102 1/2	62 1/2
Varsó		5812	58 1/2		1835	6410		378 1/2	
Bécs	2270-2280	7317	7317 1/2		2283	3072 1/2		47652	
Berlin	3850-3860	12378	12380		3865	13652		80575	

Száz lej árfolyama: Zürich utó 323 1/2, Páris 1585, Budapest 354 1/2, Bécs —, Prága 2102 1/2.

18. osztrák osztálysorsjáték.
100.000 sorsjegy, 50.000 nyeresemény és 1 jutalom.

A LEHETŐ LEGNAGYOBB NYEREMÉNY:

750.000 Schilling

(Tizennyolcmillió Lei)

Jutalom és nyeresmények:

1 á	500.000	=	12.000.000
1 »	250.000	=	6.000.000
1 »	100.000	=	2.400.000
1 »	75.000	=	1.500.000
1 »	60.000	=	1.440.000
2 »	50.000	=	2.400.000
2 »	40.000	=	1.920.000
3 »	30.000	=	2.160.000
3 »	25.000	=	1.500.000
4 »	20.000	=	1.920.000
5 »	15.000	=	1.500.000
9 »	10.000	=	2.160.000
6 »	9.000	=	1.296.000
7 »	8.000	=	1.344.000
8 »	7.000	=	1.344.000
9 »	6.000	=	1.296.000
18 »	5.000	=	2.160.000
20 »	4.000	=	1.920.000
60 »	3.000	=	4.320.000
60 »	2.000	=	2.880.000
150 »	1.000	=	3.600.000
40 »	600	=	576.000
550 »	500	=	6.600.000
100 »	400	=	960.000
3300 á	300	=	23.760.000
45640-tól 64-ig	250	=	165.504.000

Összesen 50.000 nyeresemény és 1 jutalom

10 millió 640.000 schilling

vagyis **260 millió lei** összegben.

melynek azonnali kifizetése **kézpénzben — teljesen illetégmentesen, tehát minden adó es levonás nélkül** — államilag van biztosítva.

A sorsjegyek fele okvetlen nyer!

A sorsjegyek ára:

Egész	Fél	Negyed
800 Lei	400 Lei	200 Lei

A megrendelések, legcélszerűbb nemzetközi postautalvány szelvényén, november 17-ig eszközlendők a Pénzügyminisztérium által a sorsjegyek eladásával és a nyeresemények kifizetésével megbízott

Fritz Dörge

banknál

Wien, Központ I/c, Kärtner str. 43.

Legujabb francia

Dívatlapok

BOROS papírkereskedésben - (CLUJ)

1000 iv fogalmi papír ..... lei 352
1 dtz. Hardtmuth iron ..... lei 36

A Friedmann - malom és ételolaj gyár

Cluj, vasuti állomás mellett) teljesen új felszereléssel, újból

megkezdte üzemét.

Minimális díjazással vállal mindenféle üzemanyagot prompt határidőre, díjmentes szállításra

orszfőlk.
ny és 1 jutalom.
EREMÉNY:
illing
Lej)
yek:
000.000
000.000
100.000
500.000
140.000
100.000
20.000
160.000
200.000
20.000
500.000
160.000
296.000
344.000
344.000
296.000
160.000
20.000
320.000
350.000
500.000
576.000
500.000
560.000
560.000
504.000

1 jutalom
chilling
összegben.
se kész-
illeték-
nden adó
államilag
yek tele
nyer!
ára:
Negyed
200 Lei

nemzetközi
vember 17-ig
téríum által a
mények kife-
rge
er str. 43.
ok
eres-
CLUJ)
...lei 352
...lei 36

Előnyös fizetési feltételek mellett nagy áreszállítás

Alexa WEISZ Elek

divatruházában, Str. R. Maria 14. (v. Deak Ferenc-u.)

Mutatványárak:

120 cm. széles Scheviot szövet 1 m...	185 L.	1 m. francia flanel	88 L.
100 cm. széles gyapju szövet 1 m...	195 L.	1 m. zephir, garantált szintartó	59 L.
110 cm. széles szövet 1 m...	90 L.	1 m. zephir, garantált szintartó	56 L.
100 cm. széles céna frottamin 1 m...	135 L.	Mosó árak métere	39 L.-től
120 cm. fehérnemű batiszt 1 m...	65 L.	6 személyes kávé garnitúra	295 L.-től
100 cm. széles brocat poupline 1 m...	190 L.	1 m. flanel	38 L.-től
1 m. flanel	39 L.	Fehérnemű vásznak	38 L.-től

Nagy raktár női és férfi szövetekben, selymekben, vásznakban és szőnyegekben

Előnyös fizetési feltételek

Szőlőoltványok

amerikai sima és gyökeres vesszők legjobban és garantált fajtisztán kaphatók Caspari Fr.-nél, Medgyesen, jud. Tarnava-mare. Árjegyzék kívánatra

בבית מדרשו אשר להשיג תמיד במקרה הזה כל מיני ספרים חדשים גם ישנים שיש משניות חוקים, חומשים, נ"ך, ספרו מוסר השכלה וכדומה נארוטלין קאפלדן, ציצית מוחרת תפילין, ספרו תורות וכל המונים השייכים למסחר זה בתד תורה, ידן, מנורת לחשבה של כסף זהב סתומה הלפס ואבני השחחה וכו' מלותם גדולים וקטנים פארקוף צו פארקוף פרויען. השימור המכולה לערך 3000 ספרים שונים בכל מקצועות התורה והחכמה אטלה בעד 25 ל"י Daniel Sternfeld Librarie, Cernăuți.

Megérkeztek a legújabb divatu őszi és téli angol szövetujdonságok és a

legjutányosabb árakért előnyös feltételek mellett, divatlap szerinti ruhák készülnek

HERKOVITS JENŐ

uriszabónál, Cluj, Str. Julin M. és Vlahuta sarok - (v. Szentegyház-u. és Bólyai-u. sarok)

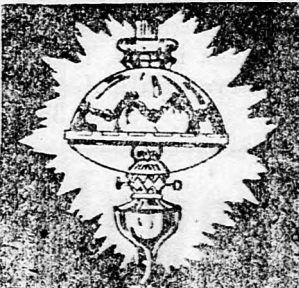
Kölcsönt

legolcsóbban, legelőnyösebben nyujt Granaria, Oradea

„Petrolux“ a csodalámpa

Bármely lámpába becsavarható, a legsilányabb belföldi petroleummal is jól ég, 90 gvertyalényi ad. 15 óra alatt fogyaszt 1 liter petroleumot. Csakis „PETROLUX“ égőt vásároljon! Óvakodjon értéktelen utánzatoktól! Kérjen ingyen árjegyzéket! „PETROLUX“, TIMIȘOARA, BEM-UTCA 30

Téli tűzifa

szükségletünket szerezzük be idejében a

„Calcit“

rt.-nál Cluj, Strada Gen. Dragalina 9. Tel. 11-06.

Házhoz szállítva:

I-a bükkhasáb tűzifa ölenként	...L.	1400
I-a bükkhasáb aprítva 1000 kg.	...L.	900
I-a hántott tölgy „ 1000 „	...L.	1000
I-a bükk és tölgy „ 1000 „	...L.	800

Tisztviselők és munkásoknak kollektív alapon fizetési kedvezmény

Prima tűzifát

legjutányosabban házhoz szállít FISCHER fatelep, Cluj, Str. G. Enescu 15. (Gyufagyár-u.) Telefon 1300

Küldjön be 70 leit

készpénzben vagy bélyegben az UJ KELET könyvosztályához és portómentesen kap **12 drb. zsidótárgy zeneművet**, melynek bolti ára 150 lej. Hatikvah. Der Fodim. Der Schikur. A Dudele. Fischelach Kojfen. Schirej Hamisrach (népdal gyűjtemény). Tief in Weldele. Das Heilige Rikud'l. Chesbojn Zedek. Klipp-Klapp. Ja chaj Lili. Schirej Hamisrach.

MEGHIVÓ

A 18-ik osztály állami osztálysorsjátékra. A világ legjobb és legkedvezőbb sorsjátéka!

Miért? Mert kis rizikóval nagy esélyei vannak.
Miért? Mert egyetlen egy sorsjeggyel nyerhet szerencsés esetben 750.000 Schillinget vagyis 18 Millió Leit.
Miért? Mert csak százezer sorsjegy lesz kibocsátva és ezek közül 50.000 nyerménnyel sorsoltatik ki (tehát a sorsjegyek fele). Köztük S 500.000 = Lei 12 Millió, S 250.000 = Lei 6 Millió, S 100.000 = Lei 2-4 Millió, S 75.000 = Lei 1-8 Millió, S 60.000, S 50.000 stb. stb. nyermény.
Miért? Mert a nyermények készpénzben, minden levonás nélkül kívánatra bármely valutában, napi áron, azonnal ki lesznek fizetve.

Az összyeremények értéke **10,640.000 Schilling vagyis kb. 260 millió lei.**

Rendeljen azonnal! az alábbi rendelőlapon a közismerten szerencsés cégnél **Glücksfirma Schwalm & Comp.** Wien, I., Reichratsstrasse 11/g

A készlet kicsiny! A kereslet igen nagy! Az e'ső osztály huzása 1927. december hó 28-30.

Sorsjegyárak: Egész S 32 = Lei 800. Fél S 16 = Lei 400. Negyed S 8 = Lei 200. Nyolcad S 4 = Lei 100. Fizetendő a sorsjegy kézhez vétele után

Itt kívágni és zárt borítékban beküldeni: Alulírott rendelek a 18-ik állami osztály sorsjátékra

..... db. Egész sorsjegyet á Lei 800- ..... db. Negyed sorsjegyet á Lei 200-
 ..... db. Fél " " " 400- ..... db. Nyolcad " " " 100-
 Pontos cím:

Név .....
 Foglalkozás .....
 Város .....
 Megye .....

(Olvasható írást kérünk)

APROHIRDETEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. Álláskeresőknek 30% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelítség levelet csak úgy továbbítunk ha portóbélyeg mellékelve van. **Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej.**

**Elsőrendű képvisel-
teket elvállalunk**

ugy belföldi, mint külföldi cikkeket, tal-
lékra vagy bizományba. Állandó utazók-
kal és az ország nagyobb városaiban kitün-
ően bevezetett rayonügynökökkel dol-
gozunk. Jó cikkekből nagy forgalmat bonyo-
lítunk. Szükség esetén garanciát adunk.

Ajánlatok: „REMMORF“ Arad, Bul. Carol 67.
intéződések

33 éves, jómíg elenésű
izr. orv. s, erdélyi város-
ban bevezetett rendeléssel,
nőszülne. Kimerítő komoly
ajánlatokat „Doktor“ jel-
igéte a kiadóba. 3354

Keresek nov. 1-re vagy
legkésőbb 15-re egy izr.
vallásu ügyes kiszolgáló
segédet, aki jártas a rőtös
divatárú és kész konfek-
cios szakmában és kirakat-
rendezéshez is ért. Szom-
bation zárva, Ráth József,
Vulcan 3344

Hunwald

Cluj, Str. Vlahuta (volt
Bólyai-u.) 3. Telefon 147

Üvegesiszolda és tükör-
gyár. Táblaüveg raktár
és üvegezési vállalat.
Hibás tükrök újrafon-
csorozása. 1007

Egy csinosan butoro-
zott szobához intelligens
lakótársnőt keresek nov.
1-ére. Ugyanott jó házi-
koszt kapható. Értekezni
Széchenyi-tér 13. (Bodega)

Ajtók, ablakok készen
különböző méretben
jutányosan eladók, —
Malom-utca 28. szám

Román, angol, francia,
német, magyar fordítások.
Levelek (cégeknek hónap-
ra), kérvények, periratok,
tudományos, műszaki, köz-
gazdasági, irodalmi cikkek
stb. Másolások, sokszoro-
sítások. Dr. Mandel, Strada
Ratiu (v. Kötő-u.) 3, Tele-
fon 821.

Butor

legolcsóbban besze-
rezhető, hitelképe-
seknek részlet ked-
vezmény.

Klein I.
C. Reg. Ferdinand 69

Perfekt gyorsírára rövid
idő alatt megtanítom, a
legújabb módszerrel. Cím
a kiadóban.

Egy 45 literes rézűst
eladó. Karolina-tér 1. fsz.

A Honvéd-utca közelében
kiadó november 1-ére két-
szobás szoba konyha, elő-
szoba, éléskamrából és
egyebekből álló kertes tel-
lek. Cím a Kadima-nyom-
dában megtudható, Cluj,
Str. Baron L. Pop 10.

Fajgyümölcsfák, rózsák,
óriási virágu árvácskák,
boglárcsók, nefejelek, földi-
eperpalánták legjobb ültet-
ési ideje az ősz; ezeknek
dus választékban eladása
megkezdődött. Bárminemű
kerti munkát, **vértüztiszt.**
gyümölcsfaültetést ke-
zességel, jutányosan vál-
lal DRAGOS, Str. Paris 7,
ahol remekszinű nyiló-
rózsák, óriási szegfűk frise-
sen, nagyon olcsón kaphat-
ók.

Mindennap friss, elsőren-
dű minőségű

bivalytejet

kaphat Schwartz Ignácé
tejüzemében. Calea Dece-
bal (Rudolf-ut) 36.

Három kis szobából álló
helyiség a Minorita-uccá-
ban, raktárnak vagy mű-
helynek, azonnal olcsón
kiadó. — Cím és felvilá-
gosítás a Kadima-nyom-
dában.

**Kötél, zsinag, ruha-
szárító** és gazdasági kö-
telekben állandó raktár,
Ugyancintén

**géphajtó-
és csiga-
köteleket**

rendelésre készülnek
Dávid es Szabó kötel-
gyártóknál.

SZÍNHÁZ - MŰVESZET

A kolozsvári Román Opera és a Nem-
zeti Színház műsora. A kolozsvári román szin-
házak vezérigazgatója, Eftimiu Victor rövid idő
alatt meglepő eredményeket produkált a színházak
élén. Néhány hét alatt három premiért hozott ki a
prózaí társulat, az operagegyüttes r-prizképen pedig
ma este bemutatja a szezon első, Beethoven egyet-
len operáját: a Fidelio t. A het műsora egyébként
a következő: Vasárnap délután: Ciufulici. Vasár-
nap este: Fidelio. Hétfőn (24-ikén): XVII. festi-
val. Kedden: Egy érzelmes szelbájos. Szerdán del-
után: Ciufulici. Este: Álarcosbál. Csütörtökön:
Maria Tilotti vendégzenészes. Pénteken: Trouba-
dour. Szombaton: Fidelio. Vasárnap: Rigoletto.

Világabajnok. (Bemutató a kolozsvári Ma-
gyar Színházban.) A Sing Sing fegyházban abban
az órában szíjazták a villanyösszekéhez egy halálra
íteltet, amikor Chicagóban Demsey és Tanney száz-
ezrekre rugó tömeg jelenlétében mérköztek meg a
világabajnoki címért. A halálraítelt csak azért könyör-
gött, addig ne kapcsolják be a villanyáramot, míg
meg nem érkezik a rádiójelentés vajjon Demsey
nem övta e meg a mérkőzést. Még a halálraítelték
is extázisba jöttek, annál inkább az élők, akik tiz-
ezerszámra fizették a dollárokat egy-egy ülőhelyért
a tribünön. Csak eme tömeghisztéria lazának tud-
ható be, hogy Zilahi Gyula vígjátékot írt a Világ-
bajnokokról, aminek lehetett Budapesten nagy sikere,
de Erdély nem túlságosan fogékony még a nyugati
civilizáció legújabb hajtása, a boxörület iránt és a
tegnapi premierközönség kissé értelmetlenül nézte
a színpadon forgó „sportvígjátékot.“ Ezen az sem
segített, hogy a színészek minden tőlük telhetően
elkövettek. Táray pompás kabinttűgurat faragott a
vezéregény sz-repből. Kemény pompás epizódfigu-
rája zamatos humorral töltötte meg a színpadot.
Marsi Gizi egyforma tapsokat kapott eleven tem-
peramentumos játékaért és pazar toalettjeiért. Szé-
kelyhidi Adrian, Selmezy Mihály, Tóth Elek de-
rűs alakítású nyújtottak karakterszerepükben. Kár
volt, hogy Lackó Arankának, Erdély legjobb Ib-
sen anyaszínésznőjének egy harminceves szerelmes
asszony szerepét osztotta ki a rendező.

MAGYAR SZÍNHÁZ

Heti műsor

Vasárnap: 3-kor Borcsa Amerikában. (Operette-ujdon-
ság Mende Kláival, Ihász Aladárral. Lezzzáított
helyárakkal: Sorozatszám 71.)
Vasárnap este 6-kor: a Világabajnok. (Ujdonság 3-aoszor
Sorozatszám: 72.)
Vasárnap: este háromnegyed 9-kor: Orlow. (Kolbay
Ildikóval, László Andorral, Ihász Aladárral. Napi
bérlet 12 szám. B. Sorozatszám: 73.)
Hétfő: Hamlet. (Jelenkori ruházatban új szereposztá-
sal, új bemutatóval. Bevezető előadást tart: Ja-
novics Jenő. Főszereplők. Poór Lili, Táray Fe-
renc, Janovics Jenő, Première bérlet. 10 szám.
Sorozatszám. 74.)
Kedd: Hamlet. (Napi bérlet 13 szám. C. Sorozatszám
75.)
Szerda: Oroszoország (Bérletszünetben, Poor Lili, Ja-
novics Jenő, Táray felépítésével, Sorozat 76.)
Csütörtök: Fecskefészek (Az Orlow szerzőjének leg-
újabb darabja. operetteujdon-ság, először, Kolbay
Ildikóval. László Andorral, Ihász Aladárral. —
Premierbérlet 11 szám. Sorozat 77.)
Péntek: Fecskefészek (Napibérlet 13 szám A, Sorozat-
szám 78.)
Szombat d. u. fél 4-kor: A cigány (Harmadik ifjúsági
előadás, igen olcsó helyárakkal, Szentgyörgyi
István főlépítésével, Bevezető előadást tart Rácz
József, Sorozat 79.)
Szombat este fél 9-kor: Fecskefészek (3-adszor, Napi-
bérlet 13 szám B, Sorozat 80.)
Vasárnap d. u. fél 3-kor: Alexandra (Operetteujdon-
ság 19-edszer, Kolbay Ildikóval, Mende Kláival,
László Andorral, Ihász Aladárral, olcsó hely-
árakkal, Sorozatszám 81.)
Vasárnap 6-kor: Uraim csak egymásután! (Francia
bohózat, csak felnőttek számára, rendes hely-
árakkal, sorozat 82.)
Vasárnap háromnegyed 9-kor: Fecskefészek (Bérlet-
szünet, Sorozat 84.)
Hétfő: Fecskefészek (Napibérlet 13 szám, C, sorozat-
szám 84.)

Kottát bármilyet ó h a j t,
azonnal megkap-
hatja
legolcsóbban Király J.
zeneműkereskedésében — Főter 15. szám

Az ország legdusabban felszerelt rövid-, nürnbergi,
dizmü- és **játékáru nagykereskedése.**

T. viszonteladók! Mielőtt

játékáru és karácsonyfadísz

szükségeiteket beszereznek, ne mulasszák el megtekinteni óriási választékú raktárainkat. — Tisztelettel:

Nussbaum Testvérek

Tárgu-Mureş - Marosvásárhely

Olcsóbb lett a világhírű

Zephir-kályha

A leggazdaságosabb fűtőtest
10 fával fűt egy **24**
80 m³ szobát
k g r. Kapható a vaskeres-
kedésekben. **órán át**
Kérjen árajánlatot a gyártól

Szántó Dezső és Fia

redőny- és kályhagyára, Oradea, Str. Marasesti 8.
Acéllemezedőnyök Esslingeni faredőnyök
a legjobb kivitelben

בדה
אן דער בעקאנטע פלייסטע ישיבה אין ביהמ"ד
קלויזענבורג האט זיך איינע
קאמיססאן געבילדעט אים אנטערעסע דער ישיבה
בחורים דא אויך ביו יעצט פלייסטע געלערענט האבען
מעגן זיך פיר דא ישיבה אנטערעסירען. זאואהל
דועניגע אלס פרעמדע דא זיך אליין ערהאלטען
קאנען עבענזא דועניגען דא איה שטיצע
אנגעווען זינד. ווערדען זייענע דער קאמיססאן
בע צוגליך פלייס אונד אויפגעהוונ בעא ישיבות
אונד פיר דא אויף שטיצע אנגעווענען ווירד נאך
סאגליכקייט פיר דאס אללערנאטסטע געזארגט
ווערדען.
פה קלויזענבורג יצו הושענר תרפ"ה לפ"ק
דיא ישיבה קאמיססאן.

Kotta Lepage-nál

Szerkesztőség
hivatal és ny
Cluj-Kolozsvár,
1. Pop (Brassai)
Telefon
Szerk. és kiad
9-77

1927 október

A ba

A kisebbség
annyi meddő
lyes román po
vád a baccal
Boila Romulus
szólalt fel Ang
alkotása ellen,
fakasztott má
szülők és diák
Végtelen ö
ségi, hanem ál
ból is, hogy v
nek volt bátor
lescu érettségi
telmiség és int
nem annak e
Szinte közhely
hangsúlyozása,
iskola korántse
ellenkezőleg, n
oktatási rendsz
kikerült diákok
boldogulásának

A modern
adataul, hogy
megemészthete
hanem inkább
den diáknak k
meg az ösztön
vagy az élet
lehesen az eg
nyos fejlődésn
feszülő küzdel
Ezzel szem
egyetlen célt
ügyi szadizmu
középiskolai if
mozdító tortu
olyan tudásh
azonnal elfelej
emésztheti me
nem helyezhet
Anghelcsot
jára a tanuló
ellen s minteg
a jelenlegi ko
küzése az vol
gens ember
mert hiszen
nehezebb elbá

Az Anghel
abszurd alkot
kat csupa jói
szellemétől át
le, mert a jói
nyos kényszer
jóindulatnak
találkozunk a
különösen pec
lyeknek vizsg
tapasztalunk
deklódását né
foka és szorg
milyen nemze
az alapon elü
gulas jogától.
Séhol a v
hat elő, hogy
nak nyolcvan
vizsgákon, pe
gok is féltke
vonal minél
a technikai,
legmegfelelőb
vendő ügyét.
nére a román